Uluslararas? Kooperatif Ataxia Derecelendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Uluslararas? Kooperatif Ataxia Derecelendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32076

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Uluslararas? Kooperatif Ataxia Derecelendirme Ölçe?i (ICARS), ataksi semptomlar?n?n ciddiyetini ve ilerlemesini nicel olarak de?erlendirmek için tasarlanm?? kapsaml? bir klinik ölçektir. Bu ölçek, özellikle serebellar bozukluklardan kaynaklanan ataksi durumlar?n? de?erlendirmede uluslararas? kabul görmü? bir standart olarak hizmet vermektedir. Kaynakta belirtilen çal??ma, Salc? ve arkada?lar? (2017) taraf?ndan gerçekle?tirilen ve ölçe?in Multipl Skleroz (MS) hastalar?nda ataksi de?erlendirmesi için Türkçe adaptasyonunun ve psikometrik özelliklerinin incelenmesine odaklanm??t?r. Bu adaptasyon çal??mas?, ICARS'?n Türk popülasyonunda güvenilir ve geçerli bir araç olarak kullan?labilece?ini göstermeyi amaçlam??t?r.

Anahtar Kelimeler

ICARS, Uluslararas? Kooperatif Ataksi Derecelendirme Ölçe?i, Ataksi, Multipl Skleroz, Nörolojik De?erlendirme, Serebellar Bozukluk, Adaptasyon, Psikometri.

Yazarlar

Ölçe?in orijinal geli?tiricileri 1997 y?l?nda Trouillas ve arkada?lar?d?r. Ölçe?in Türkçe adaptasyonunu gerçekle?tiren ve kaynakçada belirtilen yazarlar ise ?unlard?r:

Salc?, Yeliz; Fil, Ali; Keklicek, Halime; Çetin, Burak; Armutlu, Koral; Dolgun, Ay?e; ... & Karabudak, R. (2017).

Amaç

ICARS'?n temel amac?, çe?itli nörodejeneratif hastal?klar (örn. serebellar ataksi, spinoserebellar ataksi, Multipl Skleroz) ba?lam?nda ortaya ç?kan ataksi ?iddetini standardize edilmi?, objektif ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, klinik denemelerde tedavi etkilerini izlemek, hastal???n do?al seyrini belgelemek ve hastalar?n klinik durumundaki küçük de?i?iklikleri saptamak için hayati öneme sahiptir. Türkçe adaptasyonu, ölçe?in Türkiye'deki MS hastalar? gibi ataksi semptomu gösteren popülasyonlarda güvenle kullan?labilmesini sa?lamay? hedeflemi?tir.

ICARS, 19 maddeden olu?ur ve toplam 100 puanl?k bir skorlama sistemine sahiptir. Puan?n yüksekli?i, ataksi semptomlar?n?n ?iddetinin art???n? gösterir. Bu standardize edilmi? yap?, farkl? klinisyenler ve merkezler aras?nda tutarl? de?erlendirme yap?lmas?na olanak tan?r.

Yap?

Uluslararas? Kooperatif Ataxia Derecelendirme Ölçe?i (ICARS), ataksi bozuklu?unun farkl? klinik bile?enlerini ölçen dört ana alt ölçekten olu?an çok boyutlu bir yap?y? de?erlendirir. Bu yap?,

ARABPSYCHOLOGY.COM

serebellar disfonksiyonun yayg?n tezahürlerini kapsaml? bir ?ekilde yakalamak üzere tasarlanm??t?r.

ICARS'?n ölçtü?ü dört temel boyut ve bu boyutlar?n toplam puana katk?lar? ?unlard?r:

Postural ve Yürüme Bozukluklar? (Duru? ve Yürüyü? Alt Ölçe?i): Toplam 34 puan. Vücut dengesini, ayakta durma yetene?ini ve yürüme koordinasyonunu de?erlendirir.

Kinetik ??levler (Ekstremite Koordinasyonu Alt Ölçe?i): Toplam 52 puan. Parmak-burun testi ve topuk-diz testi gibi hareketlerin h?z?n?, do?rulu?unu ve ritmini ölçer. Bu, en yüksek puan a??rl???na sahip bölümdür.

Konu?ma Bozukluklar? (Dizartri Alt Ölçe?i): Toplam 8 puan. Konu?man?n ritmi, h?z?, tonu ve anla??l?rl??? üzerindeki ataksik etkileri de?erlendirir.

Okülomotor Bozukluklar (Göz Hareketleri Alt Ölçe?i): Toplam 6 puan. Göz hareketlerindeki anormallikleri (nistagmus, sakkadik bozukluklar) inceler.

Bu dört alt ölçe?in kombinasyonu, klinisyenlere hastan?n ataksi düzeyine dair bütüncül bir profil sunar.

Geçerlik

Geçerlik, bir ölçme arac?n?n gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece ölçtü?ünü ifade eder. Kaynakçada belirtilen Salc? ve arkada?lar?n?n (2017) çal??mas?, ICARS'?n Türkçe uyarlamas?n?n geçerlik analizlerine odaklanm??t?r.

Bu çal??mada, ICARS'?n geçerli?i, özellikle e? zamanl? geçerlik (concurrent validity) aç?s?ndan incelenmi?tir. Ara?t?rmac?lar, ICARS skorlar?n? Ataksi De?erlendirme ve Derecelendirme Ölçe?i (SARA) skorlar? ile kar??la?t?rm??t?r. Multipl Skleroz hastalar?nda yap?lan bu kar??la?t?rmada, ICARS ve SARA aras?nda yüksek düzeyde korelasyon bulunmu?tur. Bu yüksek korelasyon, Türkçe ICARS'?n, ataksi ?iddetini ölçen di?er kabul görmü? ölçeklerle tutarl? sonuçlar verdi?ini ve bu ba?lamda yap? geçerli?ine sahip oldu?unu göstermi?tir.

Güvenirlik

Güvenirlik, bir ölçme arac?n?n tutarl?l???n? ve kararl?l???n? ifade eder. Salc? ve arkada?lar?n?n (2017) adaptasyon çal??mas?, Türkçe ICARS'?n güvenirlik özelliklerini detayl?ca ara?t?rm??t?r.

Çal??mada genellikle iki tür güvenirlik incelenir: ?ç tutarl?l?k ve test-tekrar test güvenirli?i (veya uygulay?c?lar aras? güvenirlik). ?ç tutarl?l?k analizlerinde, ölçe?in maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu oldu?u de?erlendirilir; yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçe?in iç tutarl?l???n?n yeterli

ARABPSYCHOLOGY.COM

oldu?unu gösterir. Test-tekrar test güvenirli?i ise, ayn? hastalar?n farkl? zamanlarda veya farkl? uygulay?c?lar taraf?ndan de?erlendirildi?inde benzer sonuçlar elde edilip edilmedi?ini kontrol eder. Salc? ve ekibi, hem iç tutarl?l?k hem de uygulay?c?lar aras? güvenirlik aç?s?ndan ICARS'?n Multipl Skleroz hastalar?nda yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu rapor etmi?tir.

Faktör Analizi

ICARS, orijinal olarak dört ana alt ölçe?e ayr?lm?? bir yap?ya sahiptir (Postural, Kinetik, Konu?ma ve Okülomotor). Orijinal geli?tirme çal??malar?nda yap?lan faktör analizleri, bu dört alt ölçe?in, ataksi belirtilerinin farkl? yönlerini temsil eden ayr? ancak ili?kili faktörler olarak ortaya ç?kt???n? do?rulam??t?r.

Türkçe adaptasyon çal??mas? olan Salc? ve arkada?lar?n?n (2017) çal??mas?nda, ölçe?in Multipl Skleroz hastalar?ndaki yap?sal geçerli?ini incelemek amac?yla faktör analizi yap?l?p yap?lmad??? kaynak içerikte belirtilmemi?tir. Ancak, genellikle adaptasyon çal??malar?nda, orijinal dört faktörlü yap?n?n korundu?u veya uyarlanan popülasyonun özelliklerine ba?l? olarak küçük yap?sal farkl?l?klar?n ortaya ç?kabilece?i gözlemlenir. ICARS'?n klinik kullan?m?, genellikle bu dört temel boyutu temel alan puanlamaya dayan?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon) / Klinik Gözlem ve Derecelendirme Ölçe?i

Format: Klinisyen taraf?ndan uygulanan, 19 maddelik standardize edilmi? de?erlendirme formu.

Mevcut Diller: Orijinal olarak ?ngilizce ve Frans?zca. Kaynakta belirtilen versiyon **Türkçe** adaptasyonudur.

Popülasyon Grubu: Nörolojik bozukluklar, özellikle ataksi semptomu gösteren hastalar.

Ya? Grubu: Yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: Salc? ve arkada?lar? (2017) çal??mas?, ölçe?in Multipl Skleroz (MS) hastalar?nda ataksi de?erlendirmesi için uyarlanmas?na odaklanm??t?r.

Test Metodolojisi: Uygulay?c? (klinisyen veya deneyimli fizyoterapist) taraf?ndan hastan?n motor performans?n?n, duru?unun, yürüyü?ünün, konu?mas?n?n ve göz hareketlerinin gözlemlenmesi ve belirlenen kriterlere göre puanlanmas? esas?na dayan?r. Toplam puan 0 (normal) ile 100 (maksimum ataksi) aras?nda de?i?ir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Anahtar Kelimeler

Ataksi ?iddeti, Serebellum, Nörolojik Rehabilitasyon, Klinik De?erlendirme, Multipl Skleroz, ICARS.

Yazarlar

Sorumlu Yazar (Adaptasyon Çal??mas?): Yeliz Salc?

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi Kaynakta Mevcut De?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: fztyeliz@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi Kaynakta Mevcut De?ildir (Genellikle sorumlu yazar?n ba?l? bulundu?u üniversite veya hastane adresi kullan?l?r).

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Ücret: ICARS, klinik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m için genellikle serbestçe eri?ilebilir bir ölçektir, ancak Türkçe adaptasyonunun kullan?m? için sorumlu yazar Yeliz Salc? ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Test Y?l? (Uyarlama): 2017 (Salc? ve arkada?lar?).

Test Y?l? (Orijinal): 1997 (Trouillas ve arkada?lar?).

Orijinal PDF, ölçe?in Türkçe adaptasyonu ile ilgili olarak buradan indirilebilir: the-international-cooperative-ataxia-rating-scale-icars-toad.pdf

Kaynaklar

Bu akademik giri?, a?a??daki temel referansa ve ölçe?in orijinal yap?s?na dair genel bilgilere dayanmaktad?r:

Salc?, Y., Fil, A., Keklicek, H., Çetin, B., Armutlu, K., Dolgun, A., ... & Karabudak, R. (2017). Validity and reliability of the International Cooperative Ataxia Rating Scale (ICARS) and the Scale for the Assessment and Rating of Ataxia (SARA) in multiple sclerosis patients with ataxia. *Multiple Sclerosis And Related Disorders,, 18*, 135-140. DOI: 10.1016/j.msard.2017.09.032

Trouillas, P., Takayanagi, T., Hallett, M., Currier, R. D., Subramony, S. H., Wessel, K., ... & Durr, A. (1997). International Cooperative Ataxia Rating Scale (ICARS) development of a new international scale for the assessment of ataxia. *Journal of the neurological sciences, 145*(1), 84-96.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Uluslararas? Kooperatif Ataxia Derecelendirme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. ICARS toplam 19 maddeden olu?makta olup, bu maddeler dört ana alt ölçe?e ayr?lm??t?r: Postural, Kinetik, Dizartri ve Okülomotor Bozukluklar. Maddeler, klinisyenin gözlemledi?i performansa göre 0'dan ba?layarak ?iddetine göre puanlan?r.

Örnek olarak, Postural alt ölçe?indeki maddeler ?unlar? içerir: Ayakta durma dengesi, ayakta dururken dengeyi koruma süresi ve yürüyü?ün de?erlendirilmesi. Kinetik alt ölçek ise parmak-burun testi ve h?zl? ard???k hareketler gibi koordinasyon testlerini içerir.

ARABPSYCHOLOGY.COM